TASAVVUFÇULARIN AHLAKÇILIĞI

Bazı yazarlar tasavvufu n ideal ahlaki bir davet olduğunu iddia ediyor. Buna delil olarak da kitaplarında müşahade ettiği birtakım ahlâkî sözleri ve bu davet için kullandıkları yaldızlı ifadeleri gösteriyor. Bu iddianın içinde gizlediği büyük yalanlar ve batılı örtbas eden bu çabalara rağmen şunu belirtmek isterim ki faziletli ahlaka davet, ister vahyin getirdiği dinlerde olsun, ister insanların uydurduğu ve hurafeler in oluşturduğu dinlerde olsun, bütün dinlerde ortak olan birşeydir. İsterseniz Budizm, Bırahmanizm, Zerdüşt, Mani, İhvanısafa ve AĞnostizm kitaplarına bakınız. Hatta çoğu uydurma ve muharref olan Yahudilik ve diğer sapık inançların (1) kitaplarına bakınız. Göreceksiniz ki ahlakça yükselmek ve ideal örneklerini gerçekleştirmek için hummalı bir davet mevcuttur . Onun için, ahlaka davet ettiğini farzetsek bile, bu davette tasavvufçular yalnız değildir. Belki diğer sapık ve küfür davetleri gibi mutlak hayır peşinde olduğunu iddia eden bir şer, faziletin ruhu ve özü olduğunu propagand a eden bir rezalet ve peygamber lerin imanı olduğunu hayal eden bir küfürden başka bir şey değildir.
Sonra, iki dini birbirind en yegane ölçü, ahlâkî davet değildir. Davetleri birbirind en ayırdeden tek ölçü de davetin kendisi değildir. Çünkü bu davet her dinde ve davette mevcuttur . Dinler ve davetler arasında ölçü ve hak mı batıl mı, hayır mı şer mi olduğunun kıstası, bu ahlaki davetin kaynaklan dığı akide (inanç)tır yahut davranışın arkasında saklı bulunan niyyettir, hedefe yöneltilen ve beklenen gayedir. Önemli olan, bu davetleri n ve amellerin hangi inanç ve niyetle yapıldığıdır.
Yukarıdan beri tasavvufu n din ve inancını belirtmey e çalıştık. Bütün bunların hak olduğunu söyleyebilir misiniz? Dış görünüşü hayır, üslubu parlak ve yaldızlı da olsa davet ettiği ahlâkî şeyleri hayır sayabilir miyiz? Ondan meydana gelen bir ameli, yetime iyilik ve Allah yolunda cihad gibi bizzat bir hayır itibar edebilir miyiz?
Hayır! Zira Hz. Peygamber'e hitap eden yüce Allah'ın şu hükmü apaçıktır: "And olsun ki sana da, senden önceki peygamber lere de şu husus vahyolunm uştur: And olsun ki Allah'a ortak koşarsan, amellerin boşa gider ve hüsranda kalanlard an olursun." (1) Süluk sahipleri nin anlayışında bütün amelleri hayır da olsa, Allah'a ortak koşacak olursa bu amellerin in hepsinin boşa gideceği belirtilm ektedir. Çünkü böyle bir durumda bu amelin kaynaklan acağı inanç, niyet veya gaye hak ve hayır değildir. Bunlardan kaynaklan an ve din olarak yapılan davranışlar da batıl olur.
Şu kahramanc a savaşan Arab'ı biliyorsu nuz. Rasûlullah'ın yanında sabır, sebat ve kahramanlıkta benzeri az görülen bir cesaretle savaşan Arap hakkında Rasûlullah "Cehenneml iktir!" buyurmuştur. Çünkü sözkonusu Arap Allah için değil, başka şeyler için savaşıyordu. Başka bir deyişle, bu savaşını hayır yapacak ve Allah yanında

mükafatlanmasını sağlıyacak salih amel haline getirecek İslâmî bir inanca sahip değildi. Tasavvufçuların inancını da gördük. İnançları, bir taş veya leşte tecessüd eden bir tanrıya inanmakta n ibaret değil midir? Onun için, tasavvufçunun işlediği amellerde n gayesi bir taş, cesed veya başka bir varlıkta tecessüd eden tanrıyı hoşnut etmek maksadına yöneliktir. Bu ameli işlemeye sevkeden etken de o taşı veya leşi hoşnut kılmaktır.
Müslümanın ameli, cihadı ve ahlâkî daveti ise, uluhiyet ve rububiyet inde Allah'a halis bir tevhid ile inanan halis bir inanca dayanmakt a, sadece Allah'ın rızasını kazanmak gibi tertemiz bir gayeye yönelik bulunmakt adır. Böyle bir inanç ve gayeye dayanmıyan amel İslâm anlayışında Allah yanında makbul değildir.
Tasavvufçuların yücelmeye, ruhaniyet e, kainatın sırları, insanın nefsi ve hayat hakkındaki teemmüller ve alemin yaratıcısına mutlak teslimiye te dair yazdıklarını görmüyor musunuz? diyenler oluyor. Bunlara diyoruz ki, tasavvufçuların Allah ve Rasûlü hakkında, taşıdıkları inanç hakkında yazdıklarını okursanız herhalde daha iyi olur. Böylelerine diyoruz ki, ey tasavvufu n tutsakları, ahlakı kontrol etmeden önce akaidi kontrol ediniz. Çünkü ahlak ancak bir neticedir . Kaldıki bizzat tasavvufçular ahlaktan önce dinin ve akidenin olduğunu kararlaştırıyorlar. Onun için ahlâkî davetinde n sorguya çekmeden önce din ve inancından dolayı sorguya çekilmesi gerekmez mi? Fudayl İbn İyaz ne güzel söylemiş:
"Yapılan amel ihlas ile de yapılsa, doğru değilse (şeriata uygun değilse) kabul edilmez. Doğru olduğu halde ihlasla yapılmazsa, yine kabul edilmez. Halis ve iyi niyetle olması lazımdır. Halis amel, Allah için yapılandır. Doğru olan da şeriata uygun olandır. Yüce Allah'ın şu âyetinde bunlar belirtilm iştir: "Kim rabbine kavuşmayı umuyorsa, salih amel işlesin ve ibadette rabbine hiçbir kimseyi ortak koşmasın." (1)
Tasavvufçulara duydukları hayranlık ve şefkattan dolayı yürekleri sızlayan kişiler, Allah'ın küfrüne hükmettiği fırkalara ve inanç sahipleri ne yüzlerini çevirseler iyi olur. Çünkü onları büyüleyen tasavvufçuların ahlak çağrılarına benzer ahlak çağrıları orada da mevcuttur . Hatta bazılarında tasavvufçuların çağrısından bu çağrı çok daha parlak ve yaldızlıdır. Buyurun okuyunuz:
"Allah'tan, atalarının tanrısından kork. Ona severek hizmet et. Çünkü insanı günahlardan tek başına koruyan Allah korkusudu r. Kişiyi hayra ileten tek başına Allah sevgisidi r. Kendini güzel huylara alıştır. Nefsin ziyneti olan hakikat ve istikamet i sev ve ikisine sarıl. Sözüne çok çok dikkat et. Yaltaklık, dalkavukl uk ve korkaklıktan uzak ol. Tembelliğe ve pısırıklığa düşman ol."
Görüyorsunuz, ahlakın en yücesine bir davet, iman ve kutsallık yansıtan bir iman. Ama ne fayda! İsterseniz şunu da okuyunuz:
"Biz alemden sadece soyut gerçeğin peşindeyiz. Hayrı, güzelliği ve temizliği devşiririz." Güzelliğine bir diyecek olmıyan bir çağrı. Ama ne

yazık ki samimi ve gerçek değil. Yine "Şayet kendin için olmıyacaksan, kim için olacaksın? Ama sadece kendin için olacaksan, niçin olacaksın?" Gördüğünüz gibi pek güzel fedakarlığa ve şefkatle yapılan dayanışmaya ne güzel bir davet!
Yine "Üç şeyi çok iyi düşün. Ebediyete kadar günahlardan kurtulurs un. Bilki senin üstün gören bir göz, işiten bir kulak vardır. Ve işlediğin bütün işler bir kitapta yazılır." (1) Evet, serapa iman ve müminin duaları sanılan sözler. Yüce Allah'ın her şeyi ihata ettiğini ve bildiğini ifade eden sözler!
Bütün bunlar belki de tasavvuft a benzeri bulunmıyan fevkalade güzel çağrılar ve sözler. Ama yüce Allah bu çağrıların sahipleri nin kafir ve düşmanları olduğuna hükmetmiş, O'nun gazap ve lanetine uğradıklarını belirtmiştir. Çünkü Allah'ın düşmanı yahudiler dir. Bilindiği gibi yahudi akaidi dalalet ve küfürdür. Bu akaidden kaynaklan an şeyler de küfür, dalalet ve batıldır. Ahlakçıların anlayışında üstün değerleri hedef edinse bile, Allah yanında hiç yok gibidir.
İnsanın mümin veya kafir oluşunu ölçtüğümüz tek ölçü ahlâkî davet olsaydı, lanete uğramış şu yahudiler in mukaddes mihraplar da Allah'a yalvaran mümin kişilerlduklarına hükmederdik. İnsanın müslüman olup olmadığında tekbaşına ahlâkî çağrı ölçü olsaydı, o zaman her zındık, mülhid ve kafir İslâm hükmü kapsamına girer ve müslüman sayılırdı. Çünkü bunların tümü kendileri ne göre bir ahlak çağrısı ve fazilet anlayışı bulunmakt adır.
Ama her şeyin ölçüsü ve dinin ruhu akide (inanç)'dır. İslâm anlayışında bir amelin veya ahlakın iyi yahut kötü, hayır veya şer olduğunu belirliye n bu inançtır. Yüce Allah'ın yanında en büyük makam ve birinci derecede itibar yine inancındır. Bu tertemiz ve net inanç mevcut olduktan sonra hayatımızda ahlak, amel, sülûk, davet ve Allah'ın dinine bağlılık olarak ortaya çıkar.
Onun için kişinin taşıdığı ahlak veya söylediği sözler değil, hepsinden önce önemli olan onun inandığıdır. Yüce Allah'ın bu gerçeği kararlaştırdığı şu âyeti tekrar tekrar hatırlayınız: "Allah'a ortak koşacak olursan amelin boşa gider." (1) Şüphesiz boşa gidecek olan amel, bizzat hayır ve iyi olarak görülen ameldir. Zira hayır ve iyi olmıyan amel zaten boştur.
Yukarıdan beri gördüğümüz gibi tasavvufçular çirkin bir şekilde şirk koşmuşlardır. Bu şirkin en çirkin yanı da insanları aldatması ve saf tevhid olduğuna zavallıları inandırmış olmasıdır. Onların ahlâkî daveti insanları aldatmakt a, böylece ahlak alanında söylediklerini haksız olarak heva ile hareket eden ve aldatma ile beraber davranıp duygusal davranan ölçüleriyle ölçmektedirler. Halbuki onun yerine adalet ve hak ölçüsüyle, Allah'ın kitabıyla ölçmeleri, halis tevhid ölçüsüyle ölçmeleri gerekir. İşte o zaman tasavvufu n ve ahlak çağrısının ne korkunç bir tuzak ve öldürücü bir fitne olduğu görülür. Ahlak çağrılarının şirk ve ilhad akidesini örtmeye çalışan bir paravanda n

başka bir şey olmadığı anlaşılır. İbn Arabi'nin Allah hakkında şu söylediklerine bakınız:
"Ey nefsin eşyayı yaratan, sen yarattıklarını benliğinde topluyors un. Oluşumu tükenmiyenleri sende yaratıyorsun, sen dar ve genişsin."
Allah'ın yaratan ve yaratılan olduğunu, zatının bütün yaratıkların zatı olduğunu ve nefsin yaratık çeşitlerinden tükenmiyen şeyleri nefsinde yaratmaya davet ettiğini, hak oluşu itibariyl e dar, yeni vasıflardan soyut, ama türlü, çok ve tükenmiyen yaratıklar oluşu itibariyl e de dar olduğunu söylemektedir.
Yine şu sözlerine bakınız: "Allah, hüviyetinin kulun kendisi olan organların aynısı olduğunu zikretti (belirtti, hatırladı). Hüviyet bir, organlar ise muhtelift ir. Her organın zevklerin ilminden bir ilmi vardır. Ona bir tek pınardan verilir ki bu da organların değişikliğine göre değişik olur."
Allah'ın kulun organlarının kendisi olduğunu söylemektedir. Hırsız, katil, rüşvetçi, kumarcı ve içki kadehini kaldıran sarhoşun elinin -hâşâ- Allah'ın eli olduğunu söylemektedir. Haramları seyreden ve gözetliyen göz, hırsızlık için haber toplıyan kulak ve haramdan kokuşmuş ağzın İbn Arabi4nin Allah'ının organları olduğunu söylemektedir. El, ayak, göz, kulak, dil gibi organlarl a elde ettiğimiz duyusal bilgiler de İbn Arabi'nin rabbinin bilgileri dir. Çünkü bütün bu organların kendisidi r. Bu söylediklerini şunlarla da pekiştirmektedir: "Allah'ın hüviyetinin kulun kuvvet ve organlarının kendisi olmasından büyük bir yakınlık olmaz. Kul da bu organ ve kuvvetler den başka bir şey değildir. Allah vehmedile n yaratıkta müşahade edilen haktır. Yaratık akledilen (akılla anlaşılan), keşf, vücud (vahdeti vücud) ehli ve müminler nezdinde hak müşahade edilendir ."
İbn Arabi'nin dinindeki aşırı zındıklığı herhalde görüyorsunuz. Yaratıkların makul (akılla anlaşılan) şey iken, Allah'ın hissedile n şey olduğunu iddia etmektedi r. Çünkü gözlerin gördüğü ve kulakların işittiğinin aynısıdır. Yaratıklar ise, sıfattır veya hakkın yüzlerinden bir yüzdür. Bunu bir daha vurgulaya rak şöyle demektedi r:
"Sonra hakkın göz, kulak, el, ayak ve dilin, kısaca duyuların aynısı olduğunu bildirere k hepsini benliğinde toplıyan Muhammed bunu tamamlamıştır", "Mefhum ile ve sahih haberle kesin olarak anladık ki hak (Allah) eşyanın aynısıdır. Hududu (tarifleri) farklı da olsa eşya mahduttur . Allah da her mahdudun haddi ile mahduttur (her sınırlının sınırı ile sınırlı yahut tarif edilen her varlığın tarifiyle tarif edilmiştir)." (1)
Gördüğünüz gibi İbn Arabi'nin rabbı her şeydir. Hereyin de bilindiği ve anlaşıldığı bir haddi vardır, böylece her tarif ilahi zatın kühnühün tarifi olmaktadır. Çünkü İbn Arabi'ye göre her şey Allah'ın kendisidi r. Hayaliniz den ebedleri, ezelleri ve bütün anları geçirin, mümkün ve müstahil bütün şekilleri ve suretleri gözünüzün önüne getirin, aklınıza getirebil diğiniz kadar her şeyi getirmeye çalışın, işte hayaliniz den geçen, gözünüzün gördüğü ve aklınızın düşündüğü her şey İbn

Arabi'nin rabbının kendisidi r. Müslümanlara kan kusturan Moğollar'dan Haçlılar'a kadar bütün emperyali stleri, Rasûlullah'ın ashabına dünyayı zindan eden cahiliyye müşriklerini, bütün dünyanın gözü önünde müslümanlara hayat hakkı tanımıyan ve her türlü zulmü reva gören siyonistl eri, milyonlar ca insanın kanını döken diktatörleri ve yer yüzündeki ne kadar kötü insan varsa hepsini düşünün ve onları İbn Arabi ve çömezlerine ne olduklarını sorun. Bütün bunlar Allah'ın zatının aynısıdır, cevabını alacağınızdan endişeniz olmasın. Bütün bunlar birer şey değil mi? İbn Arabi de Allah'ın eşyanın aynısı olduğunu söylüyor. Bunlar birer yaratık değil mi? İbn Arabi Allah'ın yaratıkların aynısı olduğunu söylüyor. Haramlar ve yasaklarl a bulaşmış organları yok mudur? İbn Arabi Allah'ın her el, ayak ve dilin kendisi olduğunu belirtmek tedir. Geçmişte olduğu gibi çağdaş tasavvufçular da İbn Arabi'yi kutsallaştırmakta, hatemu'l-evliya, gavsı âzâm, kutbu'l-aktab, şeyhi ekber gibi ünvanlarla anmakta ve taparcasına sevmekted ir. Kendisine Allah'ın birçok sıfatı ve hususiyet lerini vermekte ve neredeyse beşerüstü bir varlık saymaktadır. Kim bilir belki de ona tapanlar bulunmakt adır! Küfrü bu kadar açık olmasına rağmen çağdaş tasavvufçuların hepsini aleyhinde birtek söz söylemeye, dindışı veya kafir olduğunu söylemeye davet ediyorum. Şirk ve küfür sözlerini red etmeğe davet ediyorum. Bunu yapar ve insanlara açıklarlarsa, onun dininde olmadıklarına, söylediklerini kabul etmedikle rine hükmederiz. Taraftarl arına olsun, başkalarına olsun, İbn Arabi'nin bu ve buna benzer sözlerinin dindışı ve küfür olduğunu açıklarlarsa, ondan teberri ettikleri ni biz de kabul eder, haklarında söylediklerimizin hepsini geri alırız!

Tasavvufçuların inançlarından bazı parçalar sunduk. Acaba bu inançla oturup kalktıktan sonra bütün alemi ahlaka davetle doldursa bile, bu onlara bir yarar sağlar mı? Allah'tan kork, dedikleri zaman kendi inançlarında ve bidatlarında canlandırdıkları Allah'ı kastetmek tedirler. Tanrılaştırdıkları sağır taşları ve kokuşmuş leşleri kastetmek tedirler. Her şeyin aynısı ve kendisi bildikler i tanrılarını kastetmek tedirler.

Allah yolunda cihad et, dedikleri zaman her yaratıkta taayyun eden (ortaya çıkan) ve rab olarak yaptığı bir vehmi (kuruntuyu) kastetmek tedirler. Allah'ın sıfatlarını verdikler i ve putlaştırdıkları meşhurlarını kastetmek tedirler. Bunu iyice okuyunuz ve bana söyleyiniz. Bütün bu gerçeklere rağmen, hâlâ tasavvufu n ahlak çağrısı büyüsüyle büyülenen ve onun sevgisiyl e tutsak düşen kişilerden misiniz? Bütün bunlara rağmen hâlâ tasavvufçuların sıratı müstakim üzere olduklarına kananlard an mısınız?

Kaldı ki tasavvufu n ahlak daveti sadece selbi (negatif) bir davettir. (1) Çünkü Mani dininin zühdüne dayalı bir davettir. Hayır olduğu iddiasına rağmen ve taşıdığı inanç bir yana bırakılsa bile, hayatı umumi hayır, adalet ve hakkın kuvvetiyl e idare etmek istiyen, emniyet ve selamet içinde aleme liderliğe soyunan bir ümmetin ahlakı

olmaya elverişli değildir. İnançlı ve yüce değerlerini gerçekleştirmek için Allah'ın mübah kıldığı ve yeri gelince emrettiği her şeyi kullanmak mecburiye tinde olan girişken ve cesur atılımı gerçekleştirmeye mecbur olan bir ümmetin ahlakı olmaya layık olamaz. Hayatın devamlı ileri, coşkun, canlı ve dinamik, gece gündüz üretken ve yararlı çaba içinde ve sadece Allah'ın sözünün üstün olması için cihadla dolu olmasını istiyen, bunun için çabalıyan bir ümmetin ahlakı olamaz. Mani dini ve manastır anlayışının zühdüne hayranlık neticesin de içine düştüğü uçurumdan ve düşmanlarının elinden çektiği zilletten biran önce kurtulmak için çırpınan, bunun için gece gündüz demeden sürekli çalışması farz olan bir ümmetin ahlakı olamaz. Okumamayı, cehaleti, çalışmamayı ve geçimini sağlamamayı kendisine ilke yapan, bir lokma bir hırka anlayışını düstur edinip karanlık hücrelerde çile doldurmayı cihad sayan, Allah'ın emirlerin i tutup yasaklarından kaçınmayı din olarak belliyeceği ve gereğini yapacağı yerde, şeyhlerinin emri ile oturup kalkan ve dedikleri ni yerine getirmeyi din olarak belliyen zihniyeti n toplumda egemen olması sonucu ümmetin içine düştüğü maddi ve manevi, ahlaki ve insani bataklıktan kurtulmak istiyen insanlar için tasavvuf ahlakı ahlak olamaz. İdeal örneğini Allah'ın Rasûlü, ashabı, müçtehid imamlar ve fatih kahramanl ardan alacağı yerde, köpeklerden, rahip ve müşriklerden, agnostik ve sofistikl erden, budist ve manihaist kahinlerd en alan bir ahlak anlayışı, müslümanların ahlakı olamaz. İnsanın içinde karşı konulmaz ve sırtı yere gelmez bir nefis düşmanı yerleştirerek hayatı boyunca ondan başkasını görmiyen, bütün mesaisini ve enerjisin i onu altetmek için sarfeden, ama bir türlü fobisinde n kurtulamıyan bir ahlak, islâm ahlakı olmaz. Dünyayı Allah düşmanlarının cirit attığı ve sadece kafirleri n cenneti sayan, müslümanlara da bir lokma bir hırka, köpekçe bir tevekkül, mağara ve dehlizler de bir çile hayatını öğütleyen bir ahlâk İslâm'ın ahlakı olamaz. Allah'ın direktifl eri ve Rasûlullah'ın öğretileri ile insanların oturup kalkmalarını öğütleyeceği, onlara göre hayatlarını düzenlemelerini istiyeceği yerde, ölülerle oturup kalkmayı, ruhlar aleminde dolaşmayı, oturduğu yerden keramet ve keşiflerle dünyayı idare etmeyi, cinler ve şeytanlarla dost olmayı, zevkleri için her türlü ahlaksızlığı meşru görmeyi öğütleyen bir ahlak İslâm ahlakı olamaz. Hıristiyan ve yahudiler in Allah'ın vahyini değiştirdikleri gibi Allah'ın dinini her türlü batınî ve şirk anlayışlarla oyuncağa çeviren, tahrif ve tebdil edecek anlayışlara kapıyı ardına kadar açan felsefele re bağrını açan bir ahlak İslâm ahlakı olamaz.

Olsa olsa tasavvuf ahlakı mağaralarda ve dehlizler de, dağlarda ve çöllerde, ölü bir his ve donuk bir şuur, sağır ve dilsiz bir vicdan ile yaşıyan insanların ahlakı olabilir. Olsa olsa, herkesin nefsinden gözünün önüne bir düşman diktiği ve hayatı boyunca ondan başkasını görmeden bütün ömrünü ona düşmanlıkla geçiren münzevi insanların ahlakı olabilir. Birbirler iyle bağları kesilen, gerçeklerünyasına

ayakları basmıyan ve gece gündüz sadece kendini düşünüp bir türlü başkasını görmiyen dervişlerin ahlakı olabilir. Gizli, dar ve öldürücü bencillik le dolup taşan, dünyayı sadece kendisi için gören ve her şeyin sadece kendisine olması için çalışan bencil ve egoist insanların ahlakı olabilir.
Bu ahlak, hayattan duyduğu korkularl a tüyleri ürperen ve toplumdan kaçmakla ancak bu korkudan kurtulabi leceğine inanan bir rahiplikt ir. Bu ahlak, insan vücudunun arkasında son derece uyuşuk ve pısırık bir hayat süren, insan vücudunu pasifize eden bir rahiplikt ir. Bu ahlak, yapısı ve değer yargılarıyla, karakteri ve ayakta tutan temelleri yle canlı, dinamik ve enerji dolu bir hayat için değil, olsa olsa ölü yokluk için yaşıyan bir topluluk için elverişli olabilir. Her insanın hem kendisi hem başkaları için çalıştığı, başkalarını kendine tercih etmeyi seçkin bir karakteri ve Allah'ın rızasını kazanmayı hayatının ekseni, hedefi ve gayesi yapan kişilerin bulunduğu toplum için değil, bedbin, sönük, deri-kemik ve can çekişen insanların ahlakı olabilir.
Tasavvufu n ahlakçılığı hayattan korkakça kaçış ve alçakça teslimiye t ahlakçılığıdır. Öldürücü ve uyuşturucu yalnızlık çöllerinde berduş ve çılgın yaşıyan insanların ahlakçılığıdır. Hayatın ilerlemes i yolunda sürekli çabalıyan insanlığın güçlerini öldüren zalim anlayışın ahlakçılığıdır. Kendisi için yaptığını Allah için yapması ve burçlarını zirvelere kadar yükseltmesi için toplumu da Allah için yükseltmesi amacıyla insana verilen kuvvetler i ve nimetleri azgınca ve ahksızca red eden zalim insanların ahlakçılığıdır.
Tasavvufçuların dünyanın birçok yerinde İslâm'ın yayılması için çalıştıklarını iddia edenler oluyor. Bu iddialar olsa olsa tasavvuf dininin yayılması amacıyla gösterdikleri çabalar için doğru olabilir. Çünkü tasavvuf dininin ne olduğunu hepimiz gördük. Onun için yaymaya çalıştıkları Allah'ın dini olan İslâm değil, ancak gülünç hurafeler, saçma mitolojil er ve cehenneml ik olduğu bildirile n çirkin bidatlardır. Yaymaya çalıştıkları, taşı putlaştıran ve çürümüş kemiklere tapan şirk ve cahiliyet tir. Nitekim yaymaya çalıştıkları dinlerini de ancak zorba emperyali zmin himayesin de ve sömürü işgalcilerin kanatları altında yaymışlardır. Zira İslâm'ın düşmanı emperyali zm ve bütün çeşitleriyle zalimler kesin olarak inanıyor ki İslâm'ı ve müslümanları yerle bir etmek için bidatlar hedefe götüren en sağlam yollardır. Bunu geçmişte yaptıkları gibi çağımızda da yapmışlardır. İslâm toplumund a bidat ve hurafeler in yayılması için her yola başvurmuşlardır. Kabirler üzerine kubbeler yükseltme, kabirleri ziyaret ve ibadet yeri yapma, sandukala r dikme ve renkli ipek örtülerle örtme, bunlar için yılın belirli günlerinde törenler ve mevlidler düzenleme, ölüler için birtakım kasideler den oluşan mevlidler okuma gibi bidatları, İslâm'ı içten yıkmaya çalışan batıni mezhebini n temsilcis i Fatımî devleti uydurmuş ve müslümanlar arasında yaymıştır. Doğulu ve batılı işgalciler de bu bidatlara kanat germiş ve İslâm toplumunu n bidatlara boğulmasını amaçlamışlardır.

Tasavvufçuların Allah'ın dini İslâm yerine bidat ve hurafeler den oluşturdukları tasavvuf dinini yaymaya çalıştıklarından şüphesi olanlar tarihi okusunlar . Allah yolunda cihad eden ve İslâm'ın yayılması için savaşan tasavvuf meşhurlarından birtek kişi gösterebilir mi? Emperyali zme karşı koyan, ülkeden çıkarılması için vuruşan ve buna davet eden tasavvuf meşhurlarından bir tek kişi gösterilebilir mi? (1) Emperyali stlere karşı mücadele verdikler i dedikleri -Nadir olmakla beraber- ise, ancak emperyali zmin himayesin i kendileri nden çektiği, ayakları altından kırıntıları toplamaya izin vermediği yahut milliyet damarlarının tasavvuf zilletind en ağır bastığı ve din için değil, hamiyyet için savaştıklarıdır. (1) İsterseniz Mısır'ın milli kahramanl arından Mustafa Kâmil'in "el-Mes"eletu'ş-Şarkiyye" kitabında yazdıklarını okuyunuz. (2)
Haçlılar hicri yedince asrın yarısına doğru al-Mansura şehrine saldırdıklarında tasavvuf meşhurları toplanmışlardı. Niçin toplandıklarını biliyor musunuz? Kuşeyri Risalesi'ni okumak ve evliya kerametle rini tartışmak için toplanmışlardı. (3)
Onun için emperyali stlerin tasavvufçuları mal ve servetler e boğduklarını, makam ve mevki verdikler ini görünce şaşmamak lazımdır. Zira sömürgecilerin nice valileri vardır ki işgal ettikleri ülkenin seçkin kişileriyle görüşmeyi istemezke n, zikir halkalarından birine koştuğunu ve saatlerce süren siyasi ziyarette bulunduğunu görürsünüz. Çünkü bu nitelikte bir tasavvufu n ümmette mukavemet ruhunu öldürdüğünü ve temsilcil erini çıkarları için kullanabi lecekleri ni gayet iyi tesbit etmişlerdir. (4)
Sonra tasavvufçuların Allah yolunda cihad ettiğini söyledikleri ve İslâm'ın yayılmasına çalıştıklarını iddia ettikleri kişiler aslında tasavvufçu kişiler olmayıp tasavvufçular onları yalan ve iftira ile aralarında saymışlardır. Bu alanda da üstadları Şia'dır. (5)
Tasavvufçular Rasûlullah'ı bile tasavvufçu gösteriyorlar. Raşid halifeler başta olmak üzere müslüman her kahramanı da tasavvufçu sayıyorlar. Amaçları da bunlar aracılığıyla müslümanları aldatmak ve tağut liderleri ni gözlerden uzak tutmaktır. Amaçları, Raşid halifeler in ve müslüman kahramanl arın tasavvufçu olduklarını söyliyerek müslümanları ağlarına çekmek ve olacak itirazları önlemektir. Birtakım tarikatla rın Hz. Ebu Bekir'e ve Hz. Ali'ye isnad edilmesi de bu şekildedir. Halbuki kurdun Hz. Yusuf'un kanından beri olduğu gibi başta Rasûlullah ve Raşid halifeler de tasavvuft an beridirle r. Nitekim tasavvufçu lakabının ancak hicri ikinci asrın ortalarında ortaya çıktığını tarih kaydetmek tedir. Bu lakabı ilk defa alan kişinin de sufi Ebu Haşim olduğunu kaynaklar belirtmek tedir. Şimdi söyler misiniz, İslâm'a hizmeti geçen veya yararı dokunan birtek tasavvuf meşhuru var mıdır? Böyle birini gösterebilir misiniz?
Ey tasavvufu n akıllarını haktan saptırdığı kişiler, cevap verin. Bana onların ahlak konusunda ki sözlerini değil, onların akaidini bana getirin ve bu akaidi Kur'ân ölçüsüyle ölçün. Ey tasavvuf tutsakları,

onların inançlarını Kur'ân ölçüleriyle tartın ve hükmünüzü verin. Falan tasavvufçu ahlak konusunda şöyle demiş, dış görüşünü güzel görünen birtakım ahlâkî nasihatla rını göstererek şöyle buyurmuş, demeyiniz . Her şeyden önce onun inancı şudur, şöyle inanmakta dır, deyiniz. Tasavvufçular hakiki müslümanlar olduklarını ve tasavvufu n İslâm'ın ruhu olduğunu iddia ediyorlar . Halbuki ahlak ancak akidenin ürünü ve neticesid ir. İslâm da herşeyden önce akaidi veya niyyetler i kontrol eder. Şayet niyet yahut akide İslâm'ın sevdiği ve doğru saydığı bir şekilde ise, ondan doğan ve ürünü olan güzel amelleri hayır kabul eder ve mükafatlandırır. Şayet akaid sahih veya niyet bozuksa, o zaman yapılan bütün amelleri hiçe sayar, dış görünüşü en büyük hayır gibi görünse bile, onu yok gibi kabul eder. (1)
Yüce Allah'ın şu âyetlerine bakınız: "Allah hiçbir şekilde kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları dilediği kişiler için bağışlar." (1) "Diğerleri de günahlarını itiraf ettiler. İyi bir ameli diğer kötü bir amelle karıştırdılar. Bunlar tevbe ederlerse, umulur ki Allah onların tevbesini kabul eder. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok esirgeyen dir." (2) Yüce Allah akidenin ancak halis ve net olmasını ister. Amelde ise, kötü amel işliyenlerin tevbe etmeleri durumunda tevbeleri ni dilediği taktirde kabul edeceğini belirtmek tedir. Kısaca inançta şirk koşanları bağışlamıyacağı, kötü bir amel işliyenleri ise dilediği taktirde bağışlayacağını buyurmakt adır.
Bu hüküm ışığında düşünelim. Tasavvufçular daha önceki zındıkların yapmadıkları iftiraları Allah'a yaptılar. Onun yaratıkların aynısı olduğunu söylediler. İsterseniz İbn Arabi'nin şu sözlerine bakın: "Hak her had ile mehduttur (Hakk'ın her yönden tarifi vardır). Alemin suretleri ise sayılamıyacak ve ihata edilemiye cek kadar çoktur. Alemin suretleri nden her birinin hududu ancak her alemin onun suretleri nden aldığı miktarda bilinir. Onun için Hakk'ın haddi (tarifi) meçhul kalır (bilinmez). Onun haddi ancak her suretin haddinin bilinmesi yle bilinir." (3)
Allah'ın tarifinin mümkün olmadığını söylüyor. Niçin? Çünkü Allah her şeyin aynı (kendisi)dir. Onu tarif edebilmek için alemdeki bütün suretleri n tarifini bilmemiz lazımdır. Çünkü Allah o suretleri n aynısıdır. alemlerin suretleri nin haddi hesabı da yoktur. Onun için buna bağlı olarak Allah'ın tarifinin de haddi hesabı yoktur.
Yine kavmini hakikate değil de şeriata çağırdığı için Hz. Nuh'un görevini yapmadığını iftira ettiler. Çünkü onlara göre batına değil, zahire davet etmiştir. Hz. Nuh'a inanmıyan müşrik kavminin de Allah'ın davetine fiilen icabet ettikleri ni ve Nuh'un onlardan gizlediği hakkı kavrayıp gizlenenl e amel ettikleri ve böylece kurtulanl ardan olduklarını iftira ediyorlar . Bizzat Hz. Nuh'un da putlara taptıkları için o müşrikleri övdüğünü söylüyorlar. (4) İsterseniz İbn Arabi'nin şu sözlerini okuyunuz:
"Gözetleme, çünkü kainatta birtek ayn'dan başkası yok, o alemin aynıdır. Bir durumda ilah adlandırılırken, bir durumda da kul diye

adlandırılır." (1)
Bütün bu açık gerçeklere rağmen hâlâ tasavvufu n ahlaki bir davet olduğunda ısrar edecek misiniz? Biliyorsu nuz ki küfür bir tek söz üzerinde ısrar etmek, insanın mümin bütün kelimeler ini ve amellerin i defterind en silmekted ir. Tasavvufçuların şimdiye kadar gördüğünüz küfür kelimeler i üzerinde ısrar ettikleri ni biliyorsu nuz. Bu kelimeler in küfür olduğunu ve yüce Allah'ın bunlardan münezzeh bulunduğunu tasavvufçular kabul ettikleri ve insanlara bunu açıkladıkları anda, yukarıda da söylediğimiz gibi, bütün bu sözlerimizi geri almaya ve onları müslüman kardeşlerimiz olarak ilan etmeye hazır olduğumuzu belirtmek isteriz. Bu küfür ve şirk sözleri ve inançları bilmiyenl er, bunlardan haberdar olmıyanlar elbette muhatabımız değildir. Ancak bunlar kendileri ne açıklandığı ve küfür ile şirk oldukları belirtild iği halde hâlâ bunlar üzerinde ısrar ederlerse, onlar da tağutlarının listesine dahil olurlar. Böylece yaşıyan delil ile yaşamış ve ölen de delil üzere ölmüş olur.
Bu konuya biraz daha açıklık getirmek için isterseni z bir de Muhammed Fahr Şakfe'yi dilliyeli m. Şöyle diyor: (2)
"Afrika'da İslâm'ın tasavvufçuların eliyle yayılmasını bu söylediklerinizle nasıl bağdaştırabiliriz? diyenler olabilir. Hemen sormak istiyorum: Bu tasavvufçuların elinde İslâm'dan ne varki onu yaymış olsunlar? Tasavvufçuların sahip oldukları zillet, cehalet, uşaklık ve kölelik karakteri ni gördük.
Şüphe yok ki emperyali stler İslâm diye sanılan bu gibi şeylerin yayılmasından korkmazla r. Hatta böylesinin yayılmasını teşvik bile ederler. Çünkü kitleleri uyuşturan korkunç bir afyondur. Bir ara Mısır'da Cumhuriye t gazetesi London Times'den naklen İngiliz sömürge adamlarından birinin müslümanlar arasında bidat ve hurafeler i teşvik ettiğini nakletmişti. Bu müslümanlardaki canlılığı ve dinamizmi öldürmeye, faaliyetl erini felç yapmaya ve İslâm'dan uzaklaştıkları halde kendileri ni İslâm'da sanmalarına yeterlidi r, demişti.
İslâm aleminde tarikatla rın ve tasavvufu n yayılması, tasavvufçuların mantar biter gibi çoğalmaları dehşete ve hayrete yolaçmakta, akla birçok şüpheler getirmekt edir. Çünkü tasavvufu n mensupları akıl almaz bir şekilde çoğalmakta ve ancak Allah'ın rahmet ettiği kişiler bu vebadan kurtulmak tadır. Kesin olarak ifade ediyorum ki bu tarikatla rın çoğunu inceledim, bir tanesinin bile prensiple rinde Kur'ân ve Sünnet'e uygun olduğunu görmedim.
Bir defasında arkadaşlarımdan biri hacıların manzarasından etkilendiğini ve aklına şöyle bir sorunun geldiğini söylemişti: Yüce Allah müslümanları en üstün olduklarını müjdelediği, izzetin onlara olduğu, kafirlere karşı rezil etmiyeceği ve onlara yardım edeceğini bildirdiği halde dünyanın birçok yerinde kafirleri müslümanların başına musallat etmesinin sebebi nedir? Bu sorunun cevabını arıyarak Afrikalı olsun, Asyalı olsun görüştüğü hacılara tarikatla rının ne

olduğunu sordum. Hemen çoğu şu garip tarikatla rdan birinin adını söylüyordu.
Bir defasında da komşu kafir bir devletin zulmü altında inliyen müslüman bir devletin bakanlarından bazılarını ziyaret ettim ve ülkelerinde bulunan tarikatla rı sordum. Beni o tarikatla rın mensubu ve tarafları sandılar. Bana ona yakın isim saydılar. Bunlardan Hz. Muhammed'in dini ve yolu ile uyuşan hangisidi r? diye sordum. Bu soru karşısında hepsi dehşete düştüler. Onlardan biri "Her tarikat sahibinin tarikatı Muhammedi'dir" dedi. Bunun üzerine ona şöyle dedim: Muhammed'in bir tek tarikatı vardı ve yüce Allah onu şöyle tarif etmiştir: "Şüphesiz bu benim doğru yolumdur. Ona uyun. Başka yollara uymayın. Zira o yıllar sizi Allah'ın yolundan ayırır. İşte kötülükten sakınmanız için Allah bunları size emretti." (1) Hz. Peygamber de şöyle buyurmuştur: "Sizi aydınlık ve gecesi ile gündüzü aynı olan apaçık bir yol üzere bıraktım." (2) Bakanlar kızdılar ve bu konuyu değiştirmemi istediler . O zaman yüce Allah'ın şu sözünü hatırladım: "Başınıza ne gelirse, elleriniz le kazandıklarınız sebebiyle dir." (3)
Tasavvufçuların emperyali zm karşısındaki bu tavırlarından sonra batılı devletler in müslümanlar arasında tasavvufu n yayılması ve bu yolla masrafsız uyuşturulmasına gittikçe artan bir dozda ilgi duymalarına şaşmamak gerekir. Nitekim oryantali st Goldziher, Hallac hakkında özel bir çalışma yapmış, haberleri ni ve öğretilerini enine boyuna incelemiştir. Korkunç emperyali st emeller besliyen oryantali st Louis Massignon da Hallac, onun fikirleri, tarikatı ve mezhebi hakkında bir kitap yazmıştır. Hallac'ın İslâm ve İslâm devleti hakkında ne zehirli bir yılan olduğunu biliyoruz . İslâm'ın sinsi birer düşmanı olan bu oryantali stlerin özellikle Hallac'a ilgi duymaları bir tesadüf olmasa gerektir.
Dr. Kamil İyad bir olayı naklediyo r. Bir defasında Amerika Ford müessesesinden bir temsilcin in Şam Üniversitesi'ne geldiğini ve üniversitenin bazı laboratuv ar ve ders araçlarına ihtiyaçları bulunduğunu belirtmes i karşısında kırk dereden su getirip talebi karşılama yolunda bir söz vermekten kaçındığı, ama tasavvuf araştırmaları enstitüsü kurulması gündeme geldiği anda çok geçmeden bu talebi karşılamaya hazır olduğunu belirtiyo r. Doğrusu bunu fazla yadırgamıyoruz. Çünkü tasavvufu n vücuda karşı savaşma, dünyadan yüz çevirme, ilmi terketme, nefsi öldürme ve cihadı ihmal etme gibi insanın hareket ve dinamizmi ni yok eden uygulamal arını biliyoruz . Tasavvufu n öncüleri de bu prensiple rin yayılması için somut birer örnek olmuşlardır.
Burada şunu da belirtmed en geçemiyeceğiz. Tasavvuft an ilk sakındıranlardan biri de İmam Şafii ve İmam Ahmed İbn Hable'dir. Bilindiği gibi İmam Ahmed Haris el-Muhasibi'nin kitaplarının okunmasından sakındırmış ve onun gibi tasavvufçularla oturup kalkmanın sakıncalı olduğunu bildirmiştir. Ondan sonra tasavvuft an

sakındıranların başında İmam İbn Teymiyye ve öğrencisi İmam İbn el-Kayyim gelir. Onlardan sonra kabirlerl e istiğase yapanlar, onlar adaklar sunanlar ve her türlü bidata kapılarını ardına kadar açanlar olarak nitelenen tasavvufçulara karşı İslâm âlimleri hep karşı çıkmıştır. (1)

Bütün bunlardan sonra tasavvuf dinini okuyucula ra şöyle özetliyebiliriz: Alemde mutlak olanın mukayyed olanla aynı olduğu yahut bütün hususiyet leriyle maddi yapısı olan varlığın aynısı olduğuna inanılır. Başka bir deyişle, Allah'ın yaratıkların aynısı olduğunu kabul ederler. Allah ile alem konusunda ki inançları budur.

İtikad konusunda ise, küfür ile imanın yahut şirk ve tevhidin bir tek hakikatin iki ismi olduğu veya bir tek medlulu bulunan iki müteradif olduğuna inanırlar.

Din konusunda da semavi din ile beşeri din arasında bir fark görmez ve aynı olduğunu kabul ederler. Semavi olanı indiren, müsbet veya menfi yahut izafi sıfatlardan soyut bir hakikat olması itibariyl e Allah iken, ikincisin i vazeden ise insan suretinde tecessüd etmesi itibariyl e -haşa- insanın aynısı olan Allah'tır.

Ahiret inancı konusunda ise, ceza ve mükafatın aynı olduğunu kabul ederler. Firdevs cennetini n nimeti cehennem azabının aynısıdır. Hakikat ve etki bakımından ikisi de birdir.

Düşünce alanında ise, gerçeği hurafe ve masalın aynısı olduğuna inanırlar. Hak ile batılın ve doğru ile yanlışın delalet bakımından aynı olduğu ve sahibi için sahih birer ölçü bulunduğuna inanırlar.

Ahlak alanında ise, hayır ile şerrin yahut fazilet ile rezaletin değer, gaye ve sebep bakımından aynı olduğunu kabul ederler.

Tasavvufu özetliyecek daha kısa söz istiyorsa nız, düşüncesi, dini ve ahlakıyla tasavvufu n karşıtsızlık, zıtsızlık ve çelişkisizlik olduğunu söyleyebilirsiniz. Çünkü tasavvuft a her şey aynı zatın kendisidi r. O da Allah'ın zatıdır. Yahut İbn Arabi'nin deyişiyle "alemde benzerlik yoktur, alemde zıtlık yoktur. Şüphesiz alem bir tek hakikattır ve şey kendinin zıddı olamaz." (1)